

Улууска ОДКХ тэриллиттэ 50 сыла

И. А. Чирков, *руководитель группы*

нньюкко, чэлпизгэ уонна субуотада тохсор,

"Саха олох" хаймаһы эдэр иччакка аналлаах сыһыарыыһа

УЛУУС БАҢЫЛЫГЫН ГРАННАРЫН ТУТТАРДЫБЫТ

Сотуругаарыта эдэр иччат политикатыгар бырайыактары көрүү конкурса улууспутугар ытыллыбыта. Элбэх бырайыактан талыллан харчы түөрдүгэр көрүлүннэ. Ол курдук, гражданскай-политическай инициатива "Каким былм те года?" дээн "Айтал" эдэр иччат общественнай түмсүүтүн бырайыагар (салайааччылар Г.В.Иванова, Н.Н.Кузьмина) 46855 олох, ылан үөрүүлэрэ үксэти.

ДА Карсанаев 44180 олох, эдэр иччат сыһыарыыһа уонна доруубууһа бөрүгүтү "Мы за здоровую молодежь" бырайыагынан кыттан "Харыскал" Чурапчытаагы иккис баһыһа эдэр иччат общественнай түмсүүтү (салайааччы О.П.Оленова) 48965 олох, ылар чинэксэ тэтиктэ, Н.Д.Субуруускай аатынан Болтоно орто оскуолатын "Аныгы алаас ыла" бырайыага (салайааччы Н.М.Тимофеева) 60000 олох уонна Хатылы инициатива эдэр иччат "Харды" түмсүүтүн "Зона ЗОЖ" бырайыага (салайааччылар Г.В.Иванова, Н.Н.Кузьмина) 46855 олох, ылан үөрүүлэрэ үксэти.

Уопсайа 200000 олох эдэр иччат бырайыагар анына. Олор кыайылыахтары эрдэллэһит, кыттыбыт дьону, улууспут эдэр дьонун өссө да үлэһин, айа-тута, дийдүбүт сайдарын туһунан бары күүстэрин ууран туран иччат хамсааһынагар кыттыһынар дээн ытырабыт.

Николай ДЯКОНОВ

Иччат политикатыгар отделын начальниһа

"Харды" мантан иһинэ сана форманан, ол эбэтэр туөрт баһаһын, ыйта иккитэ тахсыада. Онон ааһааччыбыт элбэх интэриэһинэй сонуннаах, кэрэ кэпсээн кэһиллээх, ырыа-тойук, хоһоон аргыстаах, дьинбэ-хообо да доһурдоох, сүбэһит-амаһыт хаймакка эргитэ сылдьан ааһар кыахтанньыт.

Редакция

Сонуннар блоктара (Блок новостей)

ПРЕПОДАВАТЕЛИ ЧИФКИС В ГОСТЯХ

Специалисты вызывают в глубине души всегда трепетную радость скорой встречи со знакомыми, ставшими близкими, как говорится, по духу и знакомыми, с которыми придется общаться, разрешать назревшие вопросы.

Такой событием являлась поездка в детский сад "Нургулун" Хатылскаго наслега. Это вторая встреча коллектива с группой преподавателей Чурапчинского института физической культуры и спорта, возглавляемой проректором по научной работе Р.И.Платоновой. Уют и гостеприимство царят под этой крышей. Деловая и приятная заведующая Татьяна Николаевна Ефремова с помощницами поделилась успехами и планами. Обменявшись мнениями, сразу "окунулись" в трудовой ритм слаженно работающих единомышленников. Преподавателей интересовало состояние здоровья и физическое развитие детей, психологическое состояние работников, экологическое и эстетическое окружение. Все началось с оказания практической помощи. Обследование работников, проведенное заведующей лабораторией НИИ В.Н.Долговым аппаратом "Омега-С", показало, что большинство настроено на положительные эмоции. Кропотливо "поговорили" с детскими, заведующий медико-восстановительным центром Э.П.Федоров, определяя анатомо-физиологические особенности, состояние здоровья. Много полезного почерпнули для себя специалисты на выставке книг, а также по физическому развитию и воспитанию дошкольников, оформленной О.И.Постниковой, главным специалистом библиотечного центра.

Кандидат биологических наук Д.К.Антипина предложила свою помощь в озеленении территории детского сада и в организации фитопродвижения. Вечером проведен семинар среди сотрудников и родителей, вручены удостоверения о прохождении курсов повышения квалификации на тему "Мониторинговые исследования физического состояния детей дошкольного возраста". Составлен договор о дальнейшем творческом сотрудничестве по организации физическому развитию детей, по организации научно-методических консультаций, семинаров, озеленению территории, фитопродвижению детей беседами с родителями. Специалисты института дали практические советы по оздоровлению и физическому развитию детей и ответили на вопросы. Также контакты дают огромный заряд для новых встреч.

О.И. ПОСТНИКОВА,

главный специалист библиотечного центра ЧИФКИС.

"ТОҔУС ТОЙОННОР" БЫЛААҢЫ БИЛЛЫЛАР

Улууспутугар иччат сыһыар аналлаах дьинбэлээх-дьэбэлээх оҕолорго сахалыы тыллаах КВН буолан ааста. Барыта уон хамаанда күөн көрүстэ: "БКЛ-ТКЛЫ" (Мугудай), "Ураанхай" (Чурапчы орто оскуолаты), "БЭМС" (Болтоно), "ХУК" (Хадаар), "Тоҕус тойон" (Амма орто оскуолаты), "Чааһылар" (Алаар), "Үргэл" (Дирин), "T-Unit" (Толгой), "Амма амазонкалары" (Амма) уопсайа 100 оро кыттыһыны ылла. Дьүүлүүр сүбэ председателиһа Петр Калачев, чилиэннэриһа Иччат политикатыгар отделын начальниһа Николай Дьяков улуустаагы үөрэх салаатын үлэһиттэрэ: Ираида Вишукорова, Николай Федоров, Светлана Сивцева үлэлэттилэр.

Күрэх сүүрүн согуһунан биһиги улууспутугар сахалыы тыллаах КВН хамсааһынан сөрөхсүтүү, сайыаннары, тардаһы, кыттааччылар сменнэстэй культураларын уонна айар дьорууду үрдэтти. КВН историятынан кыраык ахтан ылааха, бастаан сахалы тыллаах күрэх республика Чурапчы улууспут 1998 сыллаахха Петр Калачев көүлүтүһүнэн саҥалааһыта, ол кэминтэ Чурапчыга иһин эгэр улуустар күрөхтөрө ытыллыбыта. Быһыл "Саха КВН" республикатаагы хамсааһын 10 сылын туолар.

Конкурс улуустаагы үөрэх салалатын эдэр үлэһитэ Марфа Коржова салайан ыытта. Бастаан түһүмэни "БКЛ-ТКЛЫ" хамаандата саҥалаата. Оҕолор аан бастаан улуустаагы күрэх кыттыһыны ылаахтар, онон ис сүрхтэригэр кыттыһылара көрөөччүлөрү уонна дьүүлүүр сүбэни долгутта. Чурапчы орто оскуолатын хамаандата олус сэрэхтээх, сонундук, сахалыы бэйэни биллһиннэрдэ. Амма, Алаар үөрэхччилэрэ сирэйдэрэ-харахтара, туттуулары-хаһыаһылара чопчулукта, дьинбэлэрэ-дьэбэлэрэ албарт, түмсүүлөхтөрө тутта-растат. Сахалы тыллаах сэрэх Хадаар, Толгой, Болтоно оҕолорун көрөн дууһаларын сыһыаннаһыт. Сэмэй тыан баран эмсэ уратытыт Диринг хамаандата көһүннэ.

Оҕолор бары да оскуола, биһинити көмө оҕолор интэриэһэстэһит көрдөрдүлэр.

Иккэс түһүмэххэ хамаандалар бары да араас хабааннаах ыһытыларын толкуйдан, интэриэһинэй эппиэттэри биэрдиһэр. Ордук табылган "ХУК" Хадаар хамаандата бөрөн эппиэттэри биэрэн көрөөччүлөрү үөртүлэр.

Үһүс түһүмэххэ "Бу сахалыы дуо!" дээн теманы арыһыта салгыттан сана талааннарын арыһан, сонун көрүүлэри, түгэһири көрдөрдүлэр. Хамаандалар олорхоттон быһа тардыһыны аныгылы көрүүнэн, айылы турутуу кэтээн көрүүнү билэр артыыстар ырыа-рыһан чарыһайдык көрдөрдүлэр. "Чааһылар" күннөртө сыһыанна, аныгы иччат тыһын-оһун, биһинити кэмтэ түргүн туттуу-хаһыы, кыраһа-тахсыы кэмэ кэһитин таайтара оонньоотуллар.

Төрдүс түһүмэх "Күн сыра биэр." дээн теманы барда. Манна улааттарбыт, иарыһтарбыт артыыс талааннарын арыһылар. "Ураанхай" хамаанда "Кофе" дуэта олус табыллыһа. "T-Unit" араас омукус сыһыаннарынан теманы арыһылар. "Тоҕус тойон" тоҕус уол, "Амма амазонкалары" тоҕус кыыс иһин сонун көрүү-нары баһахтэһилэр. Көстүүмнөрө муһаһыһылар сөт түбөһөр, бары биэр тылаанаах хамаанда.

да буолаллара харахха быраһылар.

Түмүккэ Гран-при ("Бастыг хамаанда") хаймаһынан "Тоҕус тойон" Амма орто оскуолатын хамаандата буолла. "ХУК" хамаанда (Хадаар) "Мэч-чиргэ майы" ("Самай булуут" өйдөөх хамаанда), "Амма амазонкалары" "Алтан чуоран" ("Самай музыкалыһый хамаанда"), "Чааһылар" (Алаар) "Бөрт бөтүккэ" ("Бастыг визитка"), "Ураанхай" (Чурапчы) "Нааха суох", "T-Unit" хамаанда (Толгой) "Көрөөччүлөр бийириһиллэр", Мария Андреевна Дьячкова "Саталлаах саары" ("Бастыг туруоруу, салайааччы"), Надея Титова ("ХУК" хамаанда) "Күн күлүүк" ("Мисс КВН"), Рона Степанов "T-Unit" хамаанда (Толгой) "Көрдөөх көк" ("Мистер КВН") команданы кыайылыахтарынан ааттанылар.

Күрөххө оҕолор бары байыларын баһаһынан үөрө-хөтө кытталлара олус үчүгэй. Иһинкитин да сахалыы уус-уран тылы баһылыаргытыгар баһаһыт. Бары хамаанда чилиэннэригэр, салайааччыларыгар төрибэччилэр ааттаргытан улахан махтабыһыт тирдэһит. Быһыт тэһинитин ыһытылаха өссө үүтэ-сайдан иһин. Аһагы сахалыы тыллаах күрөххэ көрүөххэ дьэри!

Светлана СИВЦЕВА.

